

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
1 EKONOMICKÝ SYSTÉM	13
2 PRVKY EKONOMICKÝCH SYSTÉMŮ	16
2.1 Ekonomické subjekty	16
2.2 Význam a vývoj ekonomický ekonomických subjektů v ČR	18
2.3 Statky	25
2.4 Výrobní faktory	27
2.5 Koloběh důchodů a statků	29
2.6 Ekonomika	29
2.7 Základní ekonomická otázka	30
2.8 Vzácnost	30
2.9 Volba	31
2.10 Náklady příležitosti	31
3 TRH A TRŽNÍ MECHANISMUS	32
3.1 Tržní poptávka po statku	33
3.1.1 Vymezení pojmu	33
3.1.2 Důchodový a substituční efekt	35
3.1.3 Determinanty poptávky	36
3.1.4 Lineární funkce poptávky	39
3.1.5 Elasticita poptávky	41
3.1.5.1 Elasticita a její vlastnosti	41
3.1.5.2 Cenová elasticita poptávky	43
3.1.5.3 Důchodová elasticita poptávky	47
3.1.5.4 Křížová cenová elasticita	48
3.2 Nabídka statku	49
3.2.1 Vymezení pojmu	49
3.2.2 Determinanty nabídky	51
3.2.2.1 Vliv změny tržní ceny na nabídku	52
3.2.2.2 Důsledky změn ostatních faktorů	52
3.2.2.3 Faktory působící na cenu nabídky	53
3.2.3 Elasticita nabídky	53
3.2.3.1 Bodová cenová elasticita nabídky	54
3.2.3.2 Intervalová cenová elasticita nabídky	54
3.2.4 Tržní poptávka a tržní nabídka	55
3.3 Tržní rovnováha na trhu jednoho statku	55
3.3.1 Tržní rovnováha	55
3.3.2 Mechanismus utváření tržní rovnováhy	57
3.3.3 Změny v tržní rovnováze vlivem změn determinant poptávky a nabídky	58
3.3.4 Renta spotřebitelů a renta výrobců	65
3.3.5 Pavučinový model utváření tržní rovnováhy	66

4	TEORIE UŽITKU SPOTŘEBITELE	69
4.1	Kardinalistická teorie užitku	70
4.2	Ordinalistická teorie	77
4.2.1	Volba mezi dvěma kombinacemi	77
4.2.2	Předpoklady (axiomy) pro uplatnění preferencí spotřebitele	78
4.2.3	Užitková funkce	79
4.2.4	Indiferenční křivka	79
4.2.5	Tvary indiferenčních křivek	82
4.2.5.1	Tvary indiferenčních křivek v případě žádoucích statků	82
4.2.5.2	Tvar indiferenčních křivek v případě žádoucího a nežádoucího statku	87
4.2.5.3	Tvar indiferenčních křivek v případě žádoucího a lhostejného statku	87
4.3	Mezní míra substituce	88
4.4	Rozpočtové omezení spotřebitele	92
4.5	Optimum spotřebitele	96
4.6	Nulové množství statku	104
4.7	Cenová spotřební křivka	104
4.8	Důchodová spotřební křivka	106
4.9	Důchodový a substituční efekt, matematická analýza	108
5	TEORIE FIRMY	114
5.1	Produkční funkce	114
5.1.1	Pojem produkční funkce	114
5.1.2	Formální definice produkční funkce	115
5.1.3	Krátké a dlouhé období	116
5.1.4	Veličiny určované na základě produkční funkce	117
5.1.4.1	Celkový produkt	117
5.1.4.2	Mezní produkt	117
5.1.4.3	Průměrný produkt	118
5.2	Krátkodobá a dlouhodobá produkční funkce	119
5.2.1	Produkční funkce v krátkém období (jeden výrobní faktor)	119
5.2.2	Dlouhodobá produkční funkce	128
5.2.3	Speciální tvary produkčních funkcí	135
5.2.3.1	Cobb-Douglasova produkční funkce	135
5.2.3.2	Produkční funkce typu C.E.S.	136
5.3	Náklady, výnosy, zisk	136
5.3.1	Náklady	136
5.3.1.1	Členění nákladů	136
5.3.1.2	Nákladová funkce	137
5.3.1.3	Náklady v krátkém období	138
5.3.1.4	Náklady v dlouhém období	143

5.3.2	Příjmy firmy	144
5.3.3	Zisk	148
5.3.3.1	Účetní zisk	148
5.3.3.2	Ekonomický zisk	148
5.4	Optimalizace výroby v dlouhém období	152
5.5	Cíle firmy – východiska určení výstupu	157
5.5.1	Maximalizace zisku	157
5.5.2	Alternativní cíle firmy	157
5.5.2.1	Manažerské teorie firmy	160
5.5.2.2	Behavioristické teorie firmy	165
5.5.2.3	Model zaměstnanecké firmy	166
5.5.2.4	Neziskové firmy	167
6	TRŽNÍ STRUKTURY	168
6.1	Konkurence, tržní struktury	168
6.1.1	Pojem konkurence a konkurenceschopnosti	168
6.1.2	Tržní struktury	169
6.2	Model dokonale konkurenčního trhu	170
6.3	Model monopolistické konkurence	182
6.4	Oligopolní konkurence	189
6.4.1	Podmínky existence a tržní chování firem v oligopolní konkurenci	189
6.4.2	Smluvní oligopol	192
6.4.3	Oligopol s dominantní firmou	195
6.4.4	Modely duopolu	197
6.4.4.1	Modely odbytové konkurence	198
6.4.4.2	Modely cenové konkurence	202
6.5	Monopol	205
6.5.1	Charakteristika monopolu	205
6.5.2	Maximalizace zisku monopolu	207
6.5.3	Monopolní síla	210
6.5.4	Efektivnost monopolu	211
6.5.5	Regulace monopolu	212
6.5.6	Cenová diskriminace	213
6.5.7	Monopol a monopson	215
7	TRH VÝROBNÍCH FAKTORŮ	217
7.1	Obecný přístup	217
7.1.1	Charakteristika výrobních faktorů	217
7.1.2	Poptávka firmy po výrobních faktorech	218
7.1.2.1	Podmínky dokonalé konkurence	218
7.1.2.2	Podmínky nedokonalé konkurence	223
7.1.3	Tržní nabídka faktoru	225
7.2	Trh práce	234
7.2.1	Základní charakteristika	234
7.2.2	Specifické rysy trhu práce	235

7.2.3	Poptávka na trhu práce	236
7.2.4	Funkce nabídky práce, dva efekty u nabídky práce	238
7.2.5	Rovnováha na trhu práce	240
7.2.6	Vyrovňování mezního produktu práce	240
7.2.7	Působení odborů a profesionálních komor na trhu práce	241
7.3	Trh kapitálu	241
7.3.1	Kapitál a jeho členění	241
7.3.2	Investování do kapitálu	244
7.3.3	Výnos z kapitálu	245
7.3.4	Nabídka, poptávka a rovnováha na trhu kapitálu	246
7.3.5	Metody investičního rozhodování	249
7.3.5.1	Současná a budoucí hodnota	249
7.3.5.2	Nominální a reálné úrokové sazby	250
7.3.5.3	Problémy investičního rozhodování	251
7.3.5.4	Hodnocení investic	251
7.4	Trh půdy (fixních faktorů) a ekonomická renta	255
7.4.1	Základní charakteristika fixních faktorů (včetně půdy)	255
7.4.2	Ekonomická renta	256
7.4.3	Politika vyhledávání renty	256
7.4.4	Poptávka po půdě a nabídka půdy	257
7.4.5	Diferenciace pozemkové renty	258
7.4.6	Tržní cena půdy	260
8	TRŽNÍ SELHÁNÍ	261
8.1	Nedokonalá konkurence	261
8.2	Externality	262
8.2.1	Externality a podmínky efektivnosti	262
8.2.2	Záporné externality a efektivnost	264
8.2.3	Kladné externality a neefektivnost	266
8.3	Veřejné statky	266
8.3.1	Veřejné statky a efektivnost	267
8.3.2	Optimální množství veřejného statku	268
8.4	Asymetrická informace	269
8.4.1	Morální hazard	270
8.4.2	Nepříznivý výběr	271
SUMMARY		273
LITERATURA		275
O AUTORECH		278
REJSTŘÍK		279